

Projecte de Convivència

Escola Sant Jaume

Aquest Projecte ha estat presentat a la sessió del Consell Escolar celebrada el dia 30 de gener de 2020.

Índex de continguts

I.-Introducció.....	3
II.-Actuacions.....	5
III Norma.....	10
IV.-Participació.....	16

I.-INTRODUCCIÓ

Per tal de garantir un bon clima en l'Escola són necessàries una estructura i una gestió de recursos que el facilitin.

Entenem per estructura de centre l'organització que afavoreix la planificació, coordinació i seguiment de les activitats previstes per a la consecució de determinats objectius. Aquesta estructura de centre ha de facilitar la participació i la presa de decisions de tota la comunicació escolar.

Entenem per gestió de recursos la implementació eficient i eficaç dels recursos humans i materials del centre educatiu orientats a assolir uns objectius determinats.

La comunitat escolar és un organisme viu i dinàmic que cal invitar a participar i implicar-se en un projecte comú. Per a tal fi, cal disposar d'òrgans de gestió i participació (consell escolar, comissions mixtes, consell de delegats, etc.) on estiguin representats els diversos sectors de la comunitat. Aquest òrgans poden facilitar la relació entre el professorat, els alumnes o les famílies i la seva implicació en la vida del centre i això pot incidir directament en el clima de convivència.

En aquest sentit i d'acord amb la Resolució ENS/585/2017, de 17 de març, per la qual s'estableix l'elaboració i la implementació del Projecte de convivència en els centres educatius dins el marc del Projecte educatiu de centre, els centres educatius han de constituir una comissió de convivència que tindrà entre les seves funcions col·laborar en la planificació, l'aplicació i el seguiment del Projecte de Convivència.

Per aconseguir una estructura organitzativa eficient, cal una delimitació clara de tasques i funcions i una periodicitat de les reunions.

Pel que fa a la gestió de recursos, cal considerar:

- a) la gestió de recursos humans i materials, és a dir, l'organització i la gestió de les persones (alumnat, docents, famílies i altres professionals), com s'agrupen, quines funcions duen a terme i com es relacionen i la gestió dels materials. En aquest sentit són especialment rellevants aspectes com l'assignació de tutories significativament complexes a professorat novell o no estable, l'excessiu nombre de professors per equip docent o una deficient planificació i organització dels recursos materials poden dificultar el seguiment de l'alumnat així com el seu procés d'aprenentatge en el centre educatiu, amb repercussions negatives en el clima convivencial de l'Escola.
- b) la gestió del temps i l'espai, és a dir, l'organització i la gestió del temps com a recurs funcional que es concreta bàsicament en l'horari i el calendari i la dels espais "propis", compartits, específics, etc. En aquest sentit, és important tenir en compte aspectes la concentració d'una matèria en una mateixa franja horària (última hora del dia) o la distribució dels cursos més complexos en

determinades zones del centre que són factors que poden dificultar la convivència i el procés d'aprenentatge.

- c) la gestió del coneixement i lideratge, és a dir, el conjunt de metodologies, pràctiques i tecnologies que faciliten la generació i intercanvi de coneixement entre els membres de la comunitat escolar i educativa així com el desenvolupament de les competències necessàries per a compartir-lo i utilitzar-lo de la millor manera possible. En aquest sentit, l'estil docent del professorat, així com la seva capacitat de lideratge, són, per últim, altres factors fonamentals per garantir un bon clima de centre que faciliti el procés educatiu i escolar dels i de les alumnes.
- d) Les normes d'organització i funcionament de centre (NOFE) són una bona eina per orientar l'estructura de centre i la gestió de recursos amb finalitats convivencials, permeten el desenvolupament del PEC i faciliten l'assoliment dels objectius de centre. Les NOFC, entre altres continguts, recullen els criteris organitzatius dels centres educatius i els criteris i mecanismes pedagògics. Així mateix, han de regular aspectes relacionats amb la participació de la comunitat escolar en la vida de l'Escola.

II.-ACTUACIONS

ESTRUCTURA I GESTIÓ DE RECURSOS		Àmbit :A-ESCOLA
A Sensibilitzar , si s'escua, el claustre sobre la importància de l'estructura i la gestió dels recursos per al bon clima de l'Escola.		
A1	Programar, si és considera necessari , actuacions específiques de sensibilització i diagnosi (claustres, reunions informatives, comissions mixtes) per compartir i implicar tot el professorat en estratègies organitzatives per al bon clima de l'Escola.	
B Recollir en els documents de l'Escola estratègies organitzatives que afavoreixin el clima .		
B1	Incorporar els criteris organitzatius en el Projecte Educatiu com a element bàsic per a la convivència.	
B2	Recollir , si és considera necessari , en el Projecte de Direcció estratègies d'estructura de centre i gestió de recursos que facilitin un bon clima de l'Escola.	
B3	Incloure , si és considera necessari , en la Programació General Anual de l'Escola les actuacions previstes per a la gestió de recursos.	
B4	Concretar en les Normes d'Organització i Funcionament de l'Escola (NOFE) estratègies d'estructura i gestió de recursos que afavoreixin la convivència, com la constitució d'una comissió de convivència que col.labori en la planificació, l'aplicació i el seguiment del Projecte de convivència en l'Escola.	
C Aplicar criteris pedagògics en la confecció d'horaris que facilitin un bon clima d'Escola.		
C1	Distribuir les matèries de manera equilibrada en les franges horàries per afavorir l'aprenentatge.	
C2	Afavorir en el marc horari l'espai de coordinació entre els i les mestres (reunions equips de cicle, reunions edips docent de millora, etc).	
C3	Establir en el marc horari el temps i l'espai necessaris per a la coordinació dels diversos professionals que treballen en l'Escola .	
C4	Fer coincidir, sempre que sigui factible, la tutoria dels diversos grups d'un mateix curs o nivell educatiu per tal de facilitar la gestió i organització de les reunions de delegats, d'alumnat mediador, d'alumnat-ajudant de diferents cursos, etc.	
D Organitzar els espais per afavorir un bon clima de l'Escola.		
D1	Disposar les aules d'un mateix nivell en una mateixa zona per afavorir agrupaments i reforços	
D2	Distribuir les aules dels i de les alumnes de menor edat de manera que siguin més accessibles al pati i als diferents serveis.	
D3	Proporcionem espais de relació informal adreçats als diferents membres de la comunitat escolar (sales de trobada, espais de reunió, etc.)	
D4	Tenim cura de l'estètica i el manteniment dels diversos espais de l'Escola (entrada al centre, passadissos, aules, menjador, etc.).	

D5	Afavorir l'ús del pati i l'esbarjo com un espai educatiu (organitzar activitats esportives, jocs o altres dinàmiques de grup).
E Establir processos de gestió del coneixement que afavoreixin la millora del funcionament de l'Escola.	
E1	Crear espais virtuals per compartir informació i acords presos.
E2	Facilitar espais per compartir coneixement i aprendre com organització.
F Potenciar espais i mecanismes de coordinació dels recursos humans.	
F1	Fer de la comissió de convivència un òrgan de diagnosi i anàlisi del clima de l'Escola que proposa intervencions i fa la valoració de les actuacions dutes a
F2	Fomentar el treball cooperatiu entre els membres de la comunitat escolar .
F3	Potenciar la figura del tutor/a i de l'equip docent com a elements clau en el procés de formació de l'alumnat.
G Formar , si s'escau la comunitat escolar en organització i gestió d 'Escola.	
G1	Incloure, si és considera necessari , en el Pla de Formació de l'Escola actuacions formatives adreçades a l'equip directiu sobre organització i gestió de recursos per a la millora del clima de l'Escola.
G2	Incloure , si és considera necessari , en el Pla de Formació de l'Escola actuacions formatives de gestió d'aula efectiva orientada al bon clima d'aula per als i les mestres.
G3	Fomentar , si es valora com necessari, la participació dels professionals i de l'equip directiu de l'Escola en seminaris de coordinació i grups de treball amb altres centres.
H Recollir i difondre , si és considera oportú, les bones pràctiques realitzades al voltant de l'organització i gestió dels recursos.	
H1	Seguir , si en valora com necessari , les instruccions establertes pel Departament d'Educació per fer arribar les bones pràctiques que l'Escola realitza i que se'n faci difusió.
H2	Aportar les experiències , si és consideren significatives, que es duen a terme en l'Escola a les reunions de traspàs primària-secundària, reunions amb altres centres de l'entorn, espais virtuals d'intercanvi o pràctica compartida (xtec.cat), etc.
I Avaluar , si és considera necessari, la repercussió en el clima de l'Escola l'organització i gestió desenvolupada i ho recollir-la en la Memòria Anual de l'Escola.	
I1	Recollir , si és considera necessari , el grau de satisfacció dels diferents agents de la comunitat escolar sobre l'organització i gestió de recursos i el seu impacte en el clima de l'Escola.
I.2	Incloure, si és considera necessari , la valoració de les actuacions realitzades per a l'organització i el bon funcionament de l'Escola en la Memòria Anual, elaborant, si escau, propostes de millora.

ESTRUCTURA I GESTIÓ DE RECURSOS		Àmbit:A-AULA
A Treballar les rutines organitzatives i convencionals a l'aula.		
A1	Dedicar els primers dies de classe a treballar aquelles rutines, tant organitzatives com convivencials, que afavoreixin l'aprenentatge (encarregats, delegats, el lloc destinat a cada cosa...).	
A2	Treballar la interiorització de les normes dins l'aula.	
A3	Tenir l'aula preparada abans de començar la sessió, amb els materials necessaris.	
A4	Acostumar l'alumnat a no començar a treballar si no hi ha un clima d'aula favorable per a l'aprenentatge.	
A5	Explicitar la planificació de les activitats de l'aula.	
B Organitzar l'aula en funció de l'alumnat.		
B1	Distribuir l'alumnat a l'aula tenint en compte les relacions individuals i grupals detectades a partir de l'elaboració de sociogrames, dinàmiques de grup, etc.	
B2	Organitzar l'aula en funció dels mètodes d'aprenentatge que fem (tutoria entre iguals, treball d'investigació, grups interactius ...).	
C Fer partícip l'alumnat en la gestió i funcionament de l'aula.		
C1	Utilitzar organitzacions d'aula que fomentin l'aprenentatge compartit.	
C2	Fomentar l'aprenentatge entre iguals.	
C3	Utilitzar les assemblees d'aula per a la gestió de la pròpia classe.	
C4	Potenciar el lideratge distributiu i l'assumpció de responsabilitats per part de tothom (per exemple, canviar càrrecs i responsabilitats periòdicament).	
C5	Promoure la participació de l'alumnat en l'elaboració de les normes de classe.	
C6	Implicar l'alumnat en propostes organitzatives (gestió de patis, espais, etc).	
D Disposar d'espais de comunicació a l'aula que afavoreixen al màxim una relació positiva.		
D1	Disposar d'espais de comunicació formal docent-alumne (tutories individuals, sortides acadèmiques, etc.).	
D2	Disposar d'instruments de comunicació per l'alumnat (bústies per fer propostes de millora, llibreta d'aula on es recullen els fets que preocupen a l'alumnat, assemblees d'aula, etc.).	
D3	Disposar d'espais virtuals per informar de les diferents activitats que es fan a l'Escola i a l'entorn.	
D4	Potenciar la creació d'espais no formals de relació amb l'alumnat.	

E Compartir, entre els docents, estratègies d'organització.	
E1	Incloure en les reunions d'equip docent qüestions relatives a l'organització i gestió d'aula.
E2	Compartir en les reunions d'equip docent metodologies inclusives (treball cooperatiu, grups heterogenis...).
F Fomentar un lideratge positiu dels docents.	
F1	Actuar com a models o referents positius de comportament i treball.
F2	Mantenir una coherència entre allò que diem i allò que fem.
F3	Exigir, amb el compliment de les normes, el respecte als i a les mestres com a principi bàsic en l'aprenentatge.
F4	Tenir altes expectatives sobre tots els i les alumnes.
F5	Fomentar en l'alumnat el sentiment de pertinença al grup per tal d'involucrar-lo en l'aprenentatge en grup i pel grup.
F6	Promoure espais de relació entre mestres-alumnat com a forma de millorar el clima de convivència a l'aula i al centre (comissions mixtes alumnat-mestres...).
G Fomentar un lideratge positiu de l'alumnat en els processos d'aprenentatge.	
G1	Emprar els grups interactius que promouen un bon clima basat en la comunicació i cooperació amb la participació i el lideratge de l'alumnat.
G2	Treballar amb grups multinivell, grups d'experts, etc. per potenciar a l'aula el respecte entre companys/es, així com la valoració i l'acceptació de la diferència.
G3	Afavorir el procés d'avaluació grupal.
H Implicar la família en el funcionament de l'aula.	
H1	Arribar a acords amb les famílies sobre les actituds necessàries per a una bona dinàmica d'aula.
H2	Recollir en els continguts específics addicionals de la carta de compromís educatiu les mesures necessàries i els compromisos entre família i tutor/a de l'Escola pel manteniment d'un entorn de convivència i respecte a l'aula.

ESTRUCTURA I GESTIÓ DE RECURSOS		Àmbit:C.- ENTORN
A Implicar les famílies en el funcionament i gestió de l'Escola i en els projectes educatius comunitaris.		
A1	Dissenyar conjuntament amb l'AFA estratègies per promoure la participació de les famílies en la gestió de l'Escola.	
A2	Proposar canals de relació i coordinació entre les associacions de pares i mares d'alumnes de diferents centres per fomentar l'intercanvi d'experiències i l'aprenentatge en xarxa.	
B Formar , si s'escau, part d'alguna xarxa educativa amb l'entorn.		
B1	Col·laborar, en allò que es valori com positiu , amb l'administració local en l'elaboració de projectes d'àmbit comunitari (projecte de convivència, educació en valors, etc.).	
B2	Desenvolupar , si és valora com necessari , xarxes de cooperació amb l'entorn: administracions locals, entitats i mitjans de comunicació.	
B3	Prendre part , si és considera oportú , en iniciatives i convocatòries d'àmbit català sobre temàtiques de convivència.	
B4	Col·laborar, si s'escau , en l'organització de les trobades d'alumnes mediadors que s'organitzen cada curs des dels seminaris de coordinadors de convivència.	
C Alinear els nostres objectius i actuacions amb els dels projectes comunitaris existents en l'entorn.		
C1	Recollir en el Projecte Educatiu de l'Escola els objectius dels projectes comunitaris on participem.	
C2	Incloure , si és considera necessari, en la Programació General Anual de l'Escola les actuacions previstes en els projectes comunitaris on l'Escola participa.	
C3	Facilitar espais per participar en grups de treball de projectes socioeducatius.	
D Preveure espais reals i virtuals (TIC) per potenciar la participació entre els diferents sectors de la comunitat educativa i els agents educatius de l'entorn.		
D1	Afavorir l'ús de les tecnologies de la informació i comunicació (TIC) de manera efectiva en la comunicació amb els agents educatius de l'entorn.	
E Disposar un mapa de recursos de la zona educativa de l'entorn, difonem i orientem el seu ús.		
E1	Col·laborar en l'elaboració d'un mapa de recursos de la zona.	
E2	Fer difusió a tota la comunitat escolar dels recursos existents en el territori.	
E3	Optimitzar les recursos propis tenint en compte els recursos existents en la zona.	

III NORMA

La norma és l'instrument regulador de la convivència que té com a finalitat garantir els drets i els deures de tothom.

Les normes formalitzen el necessari clima de respecte, seguretat i cordialitat del centre. Es tradueixen en un seguit de drets i deures, compromisos i responsabilitats que regulen i faciliten la vida a l'Escola.

Els centres educatius han d'elaborar les Normes d'Organització i Funcionament de Centre (NOFC) d'acord amb el que estableix el Decret 102/2010, de 3 d'agost, d'autonomia dels centres educatius. Les NOFC han d'incloure unes propostes compatibles i coherents amb la normativa vigent de rang superior i adaptades a l'especificat de cada centre.

A l'hora d'establir el marc normatiu del centre cal, en primer lloc, definir els objectius estratègics i operatius que com a centre es volen assolir. Tot seguit, cal redactar aquelles mesures que afavoreixen la consecució d'aquests objectius i decidir, si pot ser, per consens. Cal preveure la normativa necessària per al seu compliment, que ha de tenir valor educatiu i eficàcia dissuasòria. En aquest sentit, cal no confondre les normes amb simples orientacions. Les normes han de ser poques i clares, consistents i coherents, i han d'ajudar a entendre, assumir i reconèixer els límits. Han de ser públiques i conegudes per tothom, s'han de complir sense excepcions i s'han de revisar periòdicament.

Per interioritzar les normes i vetllar pel seu compliment és important participar en la seva elaboració i debat. Per tant, quantes més persones i col·lectius diferents (alumnat, professorat, familiars, altres professionals, persones d'altres cultures, etc.) participin en aquest procés, més efectiu serà. D'altra banda, la gestió participativa d'aquestes normes comporta, a més de la implicació en la seva elaboració, el seu compliment per part de les persones afectades. El seu caràcter educatiu promou, també, l'educació per a l'assumpció de les conseqüències dels propis actes i la capacitat de plantejar-hi alternatives.

D Preveure espais de seguiment i valoració del funcionament de les normes.

NORMA		Àmbit :A-ESCOLA
A Sensibilitzar , si s'escau , el claustre sobre la importància del valor educatiu i participatiu de la norma.		
A1	Programar, si és considera oportú , actuacions específiques de sensibilització (claustres, reunions informatives, comissions mixtes, etc.) per compartir la norma com a element important per a la convivència de l'Escola que ens implica a tots i totes.	
A2	Fomentar campanyes puntuals que afavoreixin la comprensió de determinades normes com a eines afavoridores de la convivència.	
B Recollir en els documents de l'Escola la concreció de les normes de convivència.		
B1	Incorporar el valor de la norma en el Projecte Educatiu i en la resta de documents de l'Escola com a elements bàsics per a la convivència.	
B2	Incloure, si és considera oportú, en la Programació General Anual de l'Escola accions per fomentar el coneixement de les normes de convivència a tota la comunitat educativa.	
B3	Concretar a les Normes d'Organització i Funcionament de l'Escola (NOFE) unes normes de convivència clares, concretes i compartides.	
B4	Incloure en la carta de compromís educatiu la necessitat d'educar els fills/es en el coneixement i compliment de les normes.	
B5	Aprofitar la carta de compromís educatiu per arribar a compromisos, entre les famílies i l'Escola, per al compliment de les normes.	
B6	Contemplar en el Pla d'acció tutorial activitats que fomentin el valor de les normes entre l'alumnat, i el seu compromís tant individual com col·lectiu.	
C Establir un protocol de difusió i aplicació de les normes de convivència en de l'Escola i les conseqüències del seu incompliment.		
C1	Difondre les normes de convivència amb un llenguatge que sigui accessible a totes les persones de la comunitat escolar.	
C2	Elaborar un protocol d'intervenció per a l'aplicació de les normes de convivència en la vida ordinària de l'Escola.	
C3	Determinar els rols d'actuacions dels diferents agents de la comunitat escolar en el protocol d'intervenció per al compliment de les normes de convivència.	
C4	Fer que les normes es compleixin i tenir en compte l'aplicació rigorosa de la sanció que comporta el seu incompliment.	
C5	Definir en les NOFE les mesures correctores, sancionadores i educadores corresponents a l'incompliment de les normes.	
D1	Crear o potenciar els òrgans existents per fer el seguiment de l'aplicació de les normes en l'Escola de forma quotidiana.	

D2	Preveure espais perquè la comunitat educativa valori el funcionament de les normes de convivència.
D3	Fomentar la participació dels i de les alumnes en determinades comissions vinculades a l'anàlisi de les normes i la seva aplicació.
D4	Promocionar la creació d'òrgans de debat per escoltar les propostes dels i de les alumnes en l'elaboració de les normes i que es faciliti la presa de consciència de la seva importància.
E Formar , si s'escau, la comunitat escolar en organització i gestió de centres en relació amb el clima escolar.	
E1	Incloure , si és considera necessari , en el Pla de formació dels/ de les mestres actuacions formatives sobre l'organització i gestió de centres relacionat amb el clima escolar.
F Recollir i difondre les bones pràctiques realitzades al voltant de les normes de convivència.	
F1	Seguir les instruccions establertes pel Departament d'Educació per fer arribar, si és considera oportú, les bones pràctiques que l'Escola realitza i que se'n faci difusió.
F2	Aportar les experiències que es duen a terme en l'Escola a les reunions de coordinació i de traspàs primària-secundària, reunions amb altres centres de l'entorn, espais virtuals d'intercanvi o pràctica compartida (xtec.cat), etc.
G Avaluar , si es considera necessari , les mesures destinades a fomentar el coneixement i el compliment de les normes i recollir-lo en la Memòria Anual de l'Escola .	
G1	Recollir , si és considera oportú, el grau de satisfacció dels diferents agents de la comunitat escolar sobre l'aplicació i compliment de les normes en l'Escola.
G2	Incloure, si és considera oportú, la valoració de les actuacions realitzades per promoure el compliment i seguiment de les normes en la Memòria Anual, elaborant, si escau, propostes de millora.

NORMA		Àmbit :B.-AULA
A Educar en el sentit de la norma.		
A1	Emprar l'organització d'assemblees d'aula per treballar la necessitat de les normes.	
A2	Treballar a l'aula les normes de convivència de l'Escola, reformulant-les, en cas que sigui necessari, perquè siguin entenedores per a tot l'alumnat.	
A3	Analitzar, mitjançant debats o exercicis de reflexió, normes o lleis d'àmbits diferents i valorar-ne la seva importància.	
4	Debatre a l'aula la necessitat, el paper i el perfil significatiu dels delegats i delegades a l'Educació Primària.	
B Tenir normes d'aula clares i concretes.		
B1	Partir de les Normes de Funcionament i Organització de l'Escola (NOFE) per elaborar un conjunt de normes pròpies que regulin l'ús de les aules o espais específics de l'Escola.	
B2	Valorar la importància de tenir unes normes i hàbits clars d'aula.	
B3	Donar a conèixer les conseqüències de l'incompliment de les normes a l'alumnat.	
B4	Promoure l'establiment de normes clares, concretes i compartides per afavorir la convivència del grup i l'aprenentatge a l'aula.	
C Elaborar les normes d'aula amb l'alumnat.		
C1	Promoure la participació de l'alumnat en l'elaboració de les normes de convivència d'aula i assegurar el compromís de tothom.	
C2	Incidir en els deures o responsabilitats per garantir els drets de tothom recollits en les NOFE.	
D Utilitzar estratègies i metodologies que afavoreixin la interiorització i acceptació de la norma.		
D1	Promocionar la creació d'òrgans de debat entre alumnes, consell de delegats, que facilitin el diàleg i la presa de consciència de la importància de les normes.	
D2	Fer activitats per conèixer i interioritzar les normes d'aula i de l'Escola utilitzant recursos apropiats per al grup.	
E Fer explícites aquelles normes tàcites de comportament entre l'alumnat que entorpeix el bon funcionament i el clima de convivència de l'aula (per exemple, l'encobriment d'actes no desitjables).		
E1	Treballar el valor de les normes tàcites existents en l'Escola.	
E2	Treballar amb l'alumnat algunes normes tàcites de comportament que mantenen entre ells i que comporten problemes de funcionament i convivència (el concepte de "xivato", l'encobriment d'una amenaça, etc.).	
F Donar responsabilitat a l'alumnat en el compliment de la norma.		

F1	Donar la possibilitat que els i les alumnes realitzin una autoavaluació del compliment de les normes mensualment.
F2	Responsabilitzar l'alumnat, i en especial els delegats, en el compliment de la norma.
G Valorar i revisar periòdicament les normes d'aula.	
G1	Constituir, si és considerat oportú, els Consells de delegats com a òrgans que poden fer el seguiment de les normes i la seva aplicació.
G2	Facilitar espais de trobada entre l'alumnat per poder avaluar el compliment de les normes i elaborar noves propostes.
H Disposar d'estratègies concretes per implicar les famílies en el compliment de les normes.	
H1	Potenciar la figura de mare o pare delegat de classe.
H2	Establir les mesures necessàries i els compromisos entre família i tutor/a de l'Escola en els continguts específics addicionals de la carta de compromís educatiu per garantir el compliment de les normes per part de l'alumnat.

NORMA ENTORN		Àmbit :C-
A Implicar les famílies en l'elaboració, gestió i difusió de la norma.		
A1	Facilitar la participació de les famílies en l'elaboració i gestió de la norma (consell escolar, comissió de convivència, comissions mixtes de treball, etc.)	
A2	Donar a conèixer a les famílies les Normes d'Organització i Funcionament de l'Escola (NOFE).	
A3	Organitzar conjuntament amb les AFA activitats per conèixer, millorar i difondre la normativa de l'Escola.	
B Coordinar-se , si s'escau, amb altres Escoles de l'entorn per intercanviar experiències i pràctiques sobre l'elaboració i aplicació de la norma.		
B1	Promoure , si s'escau, l'intercanvi entre centres educatius de la mateixa zona, per compartir i analitzar les diferents maneres d'elaborar i d'aplicar les normes.	
B2	Estudiar la possibilitat de facilitar la trobada d'alumnes de diferents escoles per avaluar l'aplicació de les normes a nivell d'Escola i entorn.	
B3	Recollir i difondre bones pràctiques com a xarxa educativa, comunitària o municipal.	
C Coordinar-se , si s'escau, amb les administracions locals per procurar que l'alumnat conegui les normes ciutadanes en aquells àmbits que l'afecten.		
C1	Promoure l'elaboració d'unes normes de convivència comunes.	
C2	Elaborar protocols d'àmbit comunitari de detecció i intervenció davant accions contràries a les normes.	
C3	Facilitar la participació dels i de les alumnes en iniciatives participatives municipals per poder formar part de les comissions que treballin les normes més genèriques de la ciutat.	
D Coordinar-se , si s'escau, amb els diferents agents de l'entorn per donar coherència a la normativa que incideix directament en els infants i joves.		
D1	Col·laborar , si és considera oportú, amb diferents agents locals per donar coherència a la normativa que incideix directament en els infants i joves.	
D2	Facilitar el diàleg amb òrgans interns de l'alumnat de l'Escola que els representin per escoltar la seva opinió i propostes.	
D3	Organitzar xerrades i invitar els diferents agents de l'entorn a participar en activitats formatives de l'Escola per donar a conèixer normatives d'ús de la via pública.	

IV.-PARTICIPACIÓ

Participar és ser i sentir-se part d'una organització en la qual es considera part activa. La participació és una manera d'unir esforços, de generar sentiment de comunitat i de crear un ambient inclusiu.

En l'àmbit educatiu participar vol dir, sobretot, ser protagonista del propi procés educatiu. La participació educativa és el camí per avançar en processos comunitaris de treball i d'aprenentatge en xarxa, orientats a l'èxit educatiu, a l'afavoriment de la convivència i a la millora de l'entorn.

Els centres educatius han de promoure la participació de tota la comunitat educativa i crear les condicions perquè pugui ser una realitat quotidiana en la vida del centre. Aprendre a participar, tant en la construcció dels coneixements a l'aula com en la vida del centre i de l'entorn, requereix actuacions i metodologies orientades a desenvolupar competències personals per formar persones responsables i una ciutadania compromesa i solidària.

D'altra banda, és molt clar que se n'aprèn participant; per això la participació vol estructures que la facilitin i pràctiques que hi invitin. El centre educatiu ha de guiar l'exercici dels drets vinculats a la participació de l'alumnat: a la informació, a la llibertat d'expressió, a la llibertat de reunió i d'associació.

Cal promoure estratègies que ajudin i motivin l'alumnat a participar en les activitats de l'aula, del centre i de l'entorn i cal que hi hagi coherència entre aquests tres àmbits. Les normes d'organització i funcionament dels centres han de determinar formes de participació dels alumnes que facilitin la seva presència en la vida del centre, el diàleg i la corresponsabilització, n'afavoreixin el compromís en l'activitat educativa i propiciïn la seva formació en els hàbits democràtics de convivència.

D'altra banda, la participació de les famílies en el centre educatiu és un factor determinant en l'èxit educatiu dels fills i filles. Per a tal fi, la carta de compromís educatiu és l'instrument que estableix el marc de comunicació i de participació entre el centre educatiu i la família per dur a terme una acció coherent i coordinada en el desenvolupament personal, acadèmic i social de cada infant i jove.

Així mateix, l'aplicació informàtica [Escola i Família. Junts x l' Educació](#) ofereix als centres elements de diagnosi, propostes d'actuacions i recursos per facilitar la participació de la família en els processos educatius dels fills i en el funcionament del centre.

PARTICIPACIÓ		Àmbit :A.-ESCOLA
A Sensibilitzar , si s'escau , el claustre sobre la importància de la participació i implicació de la comunitat escolar en els processos educatius.		
A1	Programar, si és considera oportú, actuacions específiques de sensibilització (claustres, reunions informatives, comissions mixtes, etc.).	
B Recollir en els documents de l'Escola els canals i les formes de participació de la comunitat escolar.		
B1	Recollir el caràcter participatiu del centre en el Projecte Educatiu i en la resta de documents de l'Escola.	
B2	Concretar, si és considera necessari, en la Programació General Anual de l'Escola les estratègies per dinamitzar la participació de la comunitat escolar i educativa.	
B3	Expressar en la Carta de compromís educatiu els mecanismes de participació de les famílies en el seguiment dels processos escolars i educatius dels seus fills/es i en el funcionament de l'Escola.	
B4	Recollir en les Normes d'Organització i Funcionament de l'Escola accions i procediments de participació de la comunitat educativa en la gestió de l'Escola , com el consell escolar (art 27.3 Decret 102/2010) o la comissió de convivència (art. 6. Decret 279/2006).	
B5	Incloure, en el Pla d'acció tutorial, la corresponsabilitat de l'alumnat en la gestió i l'organització de l'aula.	
C Planificar un calendari i espais físics i virtuals per tal de facilitar les reunions de les associacions de l'Escola i els diversos òrgans de participació de la comunitat escolar.		
C1	Preveure temps per a la realització d'assemblees de classe, reunió de comissions, etc.	
C2	Reunir periòdicament les comissions amb les persones representants de l'alumnat per vehicular les seves informacions i propostes.	
C3	Garantir en l'Escola espais de trobada acollidors i agradables.	
C4	Convertir la pàgina web en espais de participació i comunicació de tots els membres de la comunitat educativa.	
D Potenciar la corresponsabilitat i la participació de tots els membres de la comunitat escolar.		
D1	Fomentar la participació dels membres de la comunitat escolar en el consell escolar (campanyes de sensibilització, ús dels canals de comunicació, etc.).	
D2	Implicar les famílies i l'alumnat en la comissió de convivència per tal de promoure un bon clima d'Escola.	
D3	Fomentar la participació i implicació de la comunitat escolar en l'elaboració dels documents de l'Escola mitjançant la creació de comissions mixtes de treball.	
D4	Facilitar, en els processos d'acollida, informació sobre les diverses fórmules de participació en la vida de l'Escola.	

D5	Donar suport i dinamitzar les associacions vinculades a l'Escola facilitant la infraestructura i la difusió de les seves activitats.
D6	Valorar la participació de l'Escola en programes o projectes educatius internacionals .
D7	Valorar la participació de l'Escola en programes o premis que fomentin la pràctica o l'aprenentatge dels valors democràtics (Premi Participa a l'Escola, Premi Convivre a Catalunya, etc.).
D8	Aprofitar les celebracions i tradicions de les diferents realitats culturals de l'Escola com un element que faciliti la socialització i participació dels diferents membres de la comunitat escolar.
E Establir propostes d'actuació específiques per fomentar la participació dels docents, PAS i professionals d'atenció educativa en l'Escola.	
E1	Potenciar el treball en equip per tal de fomentar l'elaboració de projectes interdisciplinaris, la programació transversal per competències bàsiques, els projecte interdisciplinars , etc.
E2	Facilitar una major presència del PAS i d'altres professionals en la vida de l'Escola (celebracions, diades, activitats esportives, culturals, etc.).
F Establir propostes d'actuació específiques per fomentar la participació de l'alumnat en l'Escola.	
F1	Afavorir la participació de l'alumnat en la vida de l'Escola creant comissions.
F2	Implicar l'alumnat en els processos d'avaluació i millora de les activitats realitzades en l'Escola
F3	Valorar i reflexionar sobre quina forma de participació oferim a l'alumnat en les nostres metodologies didàctiques.
G Establir propostes d'actuació específiques per fomentar la participació de les famílies en l'Escola.	
G1	Estudiar la utilització d'aplicacions informàtiques per tal de fomentar la participació de les famílies.
G2	Utilitzar els recursos i orientacions del web Família i Escola. Junts x l'Educació referents a la participació i el compromís i orientar-ne l'ús.
H Formar , si s'escau, la comunitat escolar en temes de participació dins del Pla de Formació de l'Escola.	
H1	Planificar , si és considera necessari, en el Pla de formació de l'Escola la formació de la comunitat escolar en temes de participació.
H2	Impulsar diferents estratègies per afavorir la implicació de les famílies en l'educació dels fills.
H3	Estudiar la possibilitat de fomentar l'aprenentatge en xarxa amb altres escoles, com un dels objectius formatius de l'Escola.
H4	Conèixer experiències educatives que potencien la participació

I Recollir i difondre , si és considera oportú, les bones pràctiques en participació realitzades en l'Escola.

I1	Valorar de seguir les instruccions establertes pel Departament d'Educació per fer arribar les bones pràctiques que el centre realitza i que se'n faci difusió.
I2	Aportar les experiències participatives que es duen a terme a l'Escola en les reunions de coordinació i detraspàs primària-secundària, reunions amb altres centres de l'entorn, etc. .
I3	Utilitzar canals de comunicació per compartir amb la comunitat escolar les experiències que es duen a terme en l'Escola.

J Avaluar , si és considera necessari , el funcionament de la participació i ho recollim en la Memòria Anual de l'Escola.

J1	Recollir , si és considera oportú,el grau de satisfacció dels diferents agents de la comunitat escolar sobre la seva participació en diversos àmbits d'intervenció: aula, escola i entorn.
J2	Incloure , si es considera oportú, la valoració de les actuacions r ealitzades per promoure la participació en la Memòria Anual, elaborant, si escau, propostes de millora.

PARTICIPACIÓ		Àmbit :B.-AULA
A Disposar d'estratègies concretes per facilitar la participació de l'alumnat en la gestió i organització de l'aula.		
A1	Potenciar la participació de l'alumnat mitjançant l'organització d'assemblees d'aula.	
A2	Promoure la participació de l'alumnat en l'elaboració de les normes de classe.	
A3	Debatre a l'aula el paper i el perfil significatiu dels delegats i delegades.	
B Disposar d'estratègies concretes d'aula per facilitar la participació de les famílies.		
B1	Emprar, si és considera oportú, l'aplicació informàtica Escola i Família. Junts x l'Educació (elements de diagnosi, propostes d'actuació d'aula i recursos).	
B2	Utilitzar els recursos i orientacions que ofereix el web Família i Escola. Junts x l'Educació (participació i compromís, etc.).	
B3	Potenciar la figura de mare o pare delegat de classe.	
C Utilitzar metodologies que fomentin la participació de l'alumnat.		
C1	Fer ús de mètodes d'aprenentatge cooperatiu (treball d'investigació, ensenyament recíproc, aprenentatge entre iguals, el treball cooperatiu, etc.).	
C2	Promoure l'elaboració de projectes compartits entre l'alumnat.	
C3	Fomentar la tutoria entre iguals per educar en la participació.	
C4	Conèixer les dinàmiques a l'aula (relacions entre alumnes, petits grups naturals, etc.) i tenir-les en compte en la programació i realització de les activitats.	
C5	Preveure, en l'acció tutorial, actuacions per a l'acollida de l'alumnat nou en el centre que potenciï la seva participació en el grup-classe.	
D Estimular la participació de l'alumnat en el seu propi procés educatiu com, per exemple, en el seguiment i en l'avaluació de les activitats a l'aula.		
D1	Fomentar els processos d'autoavaluació i coavaluació entre l'alumnat.	
D2	Elaborar fitxes autoavaluatives (individuals i d'equip) per a les activitats cooperatives.	
D3	Recollir els compromisos de l'alumne/a (cicle superior d'educació primària) en els continguts específics addicionals de la carta de compromís educatiu per potenciar la implicació en el seu procés educatiu.	

PARTICIPACIÓ		Àmbit :C-ENTORN
A Implicar les famílies en els projectes educatius i les actuacions de l'entorn.		
A1	Dissenyar conjuntament amb les AFA estratègies per promoure la participació de les famílies en els projectes amb l'entorn.	
A2	Utilitzar les orientacions que aporta l'aplicació informàtica Escola i Família. Junts x l'Educació per afavorir la participació de les famílies a l'entorn de l'Escola.	
B Promoure , si és considera oportú, les xarxes d 'Escola.		
B1	Col·laborar en l'elaboració i desenvolupament de projectes amb altres escoles de l'entorn.	
B2	Coordinar-se amb altres escoles de l'entorn per compartir experiències.	
C Coordinar-se , si s'escau , amb l'administració local per promoure la participació de tots els membres de la comunitat escolar en projectes comunitaris.		
C1	Promoure , si es considera oportú la participació dels membres de la comunitat escolar en projectes comunitaris .	
C2	Col·laborar , si es considera oportú, en l'elaboració de projectes de convivència d'àmbit comunitari.	
C3	Promoure la participació de l'alumnat i els seus representants en trobades i experiències que eduquen en la pràctica de valors cívics i democràtics (Consell dels infants, etc.).	
C4	Informar tota la comunitat escolar dels acords del Consell escolar municipal.	
D Coordinar-se , si s'escau, amb les entitats de l'entorn de l 'Escola per promoure la participació de tots els membres de la comunitat escolar.		
D1	Participar, quan calgui, en els mitjans de comunicació per difondre l'actualitat de l'Escola.	
D2	Donar a conèixer , si és considera oportú , les entitats de l'entorn als diferents membres de la comunitat escolar.	
D3	Donar a conèixer a les famílies i l'alumnat les associacions i entitats de lleure de l'entorn i orientar-los per facilitar la seva participació.	
E Tenir en compte els recursos de l'entorn en la tasca educativa.		
E1	Col·laborar , si és considera oportú , amb les entitats de l'entorn per promoure, amb metodologia aprenentatge servei, accions de servei comunitari.	
E2	Fer participar a les entitats de l'entorn , quan es cregui necessari , en projectes i activitats de l'Escola.	
E3	Doanr el vist-i-plau a aquelles demandes informades per l'Ajuntament per utilitzar les instal·lacions de l'Escola per a activitats culturals, esportives i de lleure adreçades a la comunitat local.	
E4	Sistematitzar espais virtuals per compartir, gestionar i crear coneixement entre els diferents agents educatius de l'entorn escolar.	